

Vernietiging vergrijpboete wegens schending nemo-teneturbeginsel

Gegevens

Publicatie

NTFR 2022/1738

Instantie

Gerechtshof 's-Hertogenbosch

Datum uitspraak

16 maart 2022

Annotator

mr. J.W. Bosman

ECLI

[ECLI:NL:GHSHE:2022:866](https://ecli.nl/GHSHE:2022:866)

Belastingjaar

01-01-2013 t/m 31-12-2016

Zaaknummer

21/00245

Relevante informatie

[AWR art. 10a](#), [AWR art. 67f](#)

Inhoudsindicatie

eigen veroordeling, suppletie, voorschrift, wilsafhankelijk

Samenvatting

De inspecteur vraagt in een brief aan belanghebbende in algemene zin informatie over aangiften OB 2011-2016. Belanghebbende beantwoordt die brief niet. Hij suppleert over 2014, 2015 en 2016. De inspecteur kondigt aan een

suppletieboete (art. 10a AWR) op te leggen. Op het aanslagbiljet is slechts één boete, één boetebedrag en één overtreden voorschrift vermeld, en dat is het voorschrift van art. 67f AWR. Er is dus geen art. 10a-boetebeschikking gegeven (HR 7 mei 2021, nr. 19/03492, [NTFR 2021/1875](#)). De op het aanslagbiljet vermelde boete is dus gebaseerd op art. 67f AWR, ook al heeft de inspecteur de boete niet op deze bepaling willen baseren. Wat betreft de boetebeschikking van art. 67f AWR oordeelt het hof dat deze boetebeschikking gebaseerd is op de door belanghebbende gedane suppleties. Deze suppleties zijn wilsafhankelijk materiaal, dat niet gebruikt mag worden voor beboeting, gelet op het beginsel dat niemand kan worden gedwongen aan zijn eigen veroordeling mee te werken (het zogenoemde nemo-teneturbeginsel) (HR 24 september 2021, nr. 19/01550, [NTFR 2021/3308](#)). Voor het jaar 2013 was al een verzuimboete opgelegd, zodat voor 2013 alleen een vergrijpboete ex art. 67f AWR had kunnen worden opgelegd bij nieuwe bezwaren (art. 67q AWR), en daarvan is geen sprake. De boete moet worden vernietigd.

(Hoger beroep gegrond.)

Noot

De rechtsoverwegingen in dit arrest zijn in lijn met de rechtsoverwegingen uit het arrest van de Hoge Raad van 24 september 2021 ([NTFR 2021/3308](#)) en de daarna gewezen rechtspraak (Hof Den Bosch 19 november 2021, nr. 19/00123, [NTFR 2022/69](#)). Het hof komt terecht tot de conclusie dat de vergrijpboete ex art. 67f AWR dient te worden vernietigd wegens strijd met het beginsel dat niemand kan worden gedwongen zichzelf te incrimineren (nemo-teneturbeginsel). Immers, het bewijs dat sprake was van het doen van een onjuiste aangifte ex art. 67f AWR was rechtstreeks te herleiden tot de suppletie van belanghebbende.

De rechtbank had gekozen voor een andere aanpak en had de vergrijpboete intact gelaten. Volgens de rechtbank zou 'uit het overige' namelijk hebben gebleken dat de inspecteur eigenlijk een vergrijpboete ex art. 10a AWR (een boete wegens niet tijdig suppleren) wilde opleggen in plaats van een vergrijpboete ex art. 67f AWR (een boete wegens een onjuiste aangifte). Tegen een boete wegens niet tijdig suppleren had belanghebbende hoogstwaarschijnlijk niets kunnen inbrengen. Belanghebbende suppleerde namelijk pas nadat hij een verzoek om informatie van de fiscus had ontvangen aangaande de ingediende aangiften OB over de desbetreffende jaren. Belanghebbende had dus niet gesuppleerd voordat hij wist of redelijkerwijs moest vermoeden dat de fiscus met de desbetreffende onjuistheid of onvolledigheid in de aangifte(n) bekend was of zou worden (art. 10a AWR jo. art. 15, lid 2, Uitv.besl. OB 1968).

Dat het hof de fiscus wel houdt aan de tekst van de boetebeschikking en de daarin genoemde wettelijke grondslag is een goede zaak. Het is in een rechtstaat immers cruciaal dat een belanghebbende weet waartegen hij zich dient te verdedigen wanneer hij wordt geconfronteerd met een boete c.q. strafvervolgning (vgl. ook art. 6, lid 3, onderdeel a, EVRM).